

## Anteckningar från möte med Mölndalsåns vattenråd den 17 maj 2021 via Teams

Närvarande: Stig Samuelsson, Södra skogsägarna (ordf.)  
Anders Enelund (M), Mölndals stad (v. ordf.)  
Bengt Johansson (M), Härryda kommun  
Gun Kristiansson (S), Mölndals stad  
Ann Rane, Mölndals stad  
Emma Pettersson Dolderer (C), Göteborgs stad  
Inger Kjellberg, Kretslopp och vatten i Göteborg  
Johan Erlandsson, Miljöförvaltningen i Göteborg  
Leif-Henrik Andersson, Mölndals Kvarnby  
Torbjörn Löfgren, Mölndalsåns Fiskeråd  
Niklas Wengström, Sportfiskarna  
Michael Nilsson, Naturskyddsforeningen Härryda  
Peter Nolbrant, Vattenmyndigheten Västerhavet (Water CoG)  
Ragnar Lagergren, Kontaktperson Länsstyrelsen i Västra Götalands län  
Monica Dahlberg, GÄVVF/Göteborgsregionen (GR), sekr  
Maria Axbrink, Göteborgsregionen (GR), Punkt 4

### 1. Förra mötets anteckningar

Anteckningarna godkändes och läggs till handlingarna.

### 2. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes med tillägg av hantering av två remisser under övriga frågor.

### 3. Meddelanden

- Har anställts ytterligare en person som kommer att arbeta med vattenfrågor på GR tillsammans med Monica. Anton Hall kommer att börja i augusti.
- Vattenrådets svar på Vattenmyndighetens samråd är inskickat och en sammanställning finns på hemsidan.

### 4. Regional karttjänst – Maria Axbrink, GR

Maria redogjorde för GR:s planer på att söka LOVA-bidrag från Länsstyrelsen för att kunna ta fram en regional karttjänst liknande den "[Vattenatlas](#)" som finns i Skåne och som ska kunna vara ett verktyg i vattenarbetet.

Den regionala karttjänsten är tänkt att visualisera information om planering, VA, miljö, vattenförvaltning och vattenvårdsåtgärder. Informationen samlas från flera olika administrativa nivåer såsom kommuner, myndigheter med mera. Det är önskvärt att så mycket dataöverföring som möjligt automatiseras från befintliga databaser.

Karttjänsten var det verktyg som togs fram som prototyp inom projektet VÅGOR som fick högst betyg både gällande användbarhet och genomförbarhet, varför man valt att börja med att gå vidare med den. Övriga prototyper som togs fram inom VÅGOR var: Regional vägledare, Värderingsverktyg och Utbildningspaket.

GR skulle gärna vilja genomföra detta projekt tillsammans med vattenråden för Göta älv, Mölndalsån och Sävveån. Man behöver någon representant från respektive kommun som är vägen in i kommunen för att få tillgång till de underlag som ska läggas in i karttjänstens databas.

Vattenrådet är positiva till projektet då en karttjänst skulle vara en hjälp i arbetet med att uppnå god vattenstatus och kunna visa på de åtgärder som genomförs. Man skulle dock vilja veta mer om vad det skulle förväntas att vattenrådets representanter bidrar med.

Michael tipsade om att det finns flera bra kartsnitt presenterade i vattenrådets rapport "[Vattenmiljöer i Mölndalsåns avrinningsområde - en resurs för människor och ekosystem](#)" från 2011.

Niklas tipsade om en Dansk kartplattform "[SCALGO Live](#)"

Viktigt att den data som läggs in är korrekt och att en bristanalys görs så att man vet vilka data som saknas. T ex skulle underlag gällande de biotopkarteringar som gjorts vara ett bra underlag.

Maria återkommer när det finns ett utkast till ansökan med budget klar så att det går att se bättre vad insatsen skulle vara från vattenråden och dess representanter.

Kontaktuppgifter till Maria Axbrink:

[maria.axbrink@goteborgsregionen.se](mailto:maria.axbrink@goteborgsregionen.se) Tel: 031-335 51 42

## **5. Fria fiskvägar – Torbjörn Löfgren, Mölndalsåns fiskeråd**

Torbjörn ställde innan mötet följande frågor:

- Vad är arbetsläget för fri fiskväg V. Nedsjön? Kan någon av Härryda kommuns representanter informera om nuläget och den senaste kostnadsberäkningen samt om hur fortsättningen ser ut.
- Fri fiskväg Mölnlycke fabriker, även här kanske Härryda kommuns representanter har bäst insikt i nuläget.
- Vad kan vi Vattenrådet göra för att dessa fria fiskvägar ska bli verklighet?

Emma Nevander från Härryda kommun informerade via mail innan mötet:

- Gällande fiskvägarna för Nedsjön, håller Härryda vatten och avlopp AB på att titta på en ansökan för att söka vattendom för fiskväg. Härryda fick avslag på kommunens LOVA ansökan under 2020 för fiskväg just p g a att Länsstyrelsen ansåg att vattendom för fiskvägen saknades. Vattendom behövs om man ska utföra åtgärder i vatten.

Thomas Ericsson (tidigare Byålderman inom Mölndals kvarnby) är med i en grupp som arbetar med frågan.

- Gällande fiskväg vid Mölnlycke fabriker har Emma mailat projektledaren på Wallenstam men inte fått något svar ännu. Emma återkommer om det kommer något

Inte så mycket mer vattenrådet kan göra i frågan just nu utan man avvaktar tills man vet mer gällande respektive ärende.

## **6. Dagens art – Michael Nilsson, SNF**

### Gråvingad källbäckslända, *Nemoura dubitans*

Lever ett år som larv men bara ca en vecka som vuxen (tills de fortplantat sig)

Finns bara i Europa och är nationellt rödlistad som sårbar i Sverige, där den hittats på 10 lokaler, varav några runt Rådasjön (Fridhemsviken, Vällsjön, Valborgs ängar) samt vid Ötjärn (inte inom Mölndalsåns ARO).

Lever i källområden med grundvattenutströmning

Betar alger/påväxt

Kläcks till vuxen insekt i mars. Larverna driver då nedströms till en lämplig lokal där de samlas och kryper upp ovanför ytan på t ex strån av vass och kaveldun, förpuppas och kläcks. De parar sig sedan på dessa strån och honan flyger uppströms och lägger äggen.

Hot mot arten är: dikningar, föroreningar, reglering, skogs-/jordbruk och exploateringar.

- Rådasjön: dagvatten/föroreningar/sediment
- Vällsjön: byggnation och grävningar
- Ötjärn: lokalen bortgrävd

De lever isolerade i sina källmiljöer som de är helt beroende av och som det nu finns färre av så de behöver särskild uppmärksamhet och skydd.

## **7. Bordet runt – Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Mölndalsåns ARO (Stående punkt)**

### Mölndalsåns fiskeråd

Inget nytt.

### Mölndal

Ann rapporterade om att:

Ansökan om vattenskyddsområde för Rådasjön skickades in för 2 år sedan. Samråd för myndigheter har varit och man har bemött inkomna synpunkter. Förslaget kommer sedan skickas ut till övriga inkl vattenrådet på remiss.

Arbetet med att muddra Ståloppet mellan Rådasjön och Stensjön påbörjades dagen för mötet.

Arbetet med hävertledningen vid Grevedämnet går enligt plan.

Spontning vid Forsåker startar v. 23 om flödet minskat till dess. Man har installerat mätinstrument för bl a pH och turbiditet (grumlighet) för att kunna kontrollera att arbetet inte påverkar ån negativt.

#### Härryda

Härrydas nya VA-bolag "Härryda Vatten och Avfall AB" arbetar på med överföringsledningar och vattentorn som beräknas vara klara sommaren 2022. Arbeta utförs nära ån och dämnet och på några platser trycks ledningarna. Nu läggs ledningar från Härryda mot Hindås. Vattenverket ska handlas upp inom kort och beräknas vara klart sommaren 2023.

Klart att Bollebygd kommer att koppla på sitt avlopp till Gryaab via Härryda.

Detaljplanen för Wendelstrand är godkänd

Kommunen håller på att ta fram en ny detaljplan för Mölnlyckemotets södra del intill riksväg 40.

Byggs vid flygplatsen

#### Göteborg

Emma informerade om att kanalmurarna i Göteborg upprustas, bl a den i Fattighusån.

Göteborgs "Åtgärdsplan för god vattenstatus" är ute på samråd, svar senast 30/9.

Inger nämnde att man gräver i ån i Mölnlycke, bl a i massor med spillolja. KoV vill att man mäter turbiditeten.

#### Mölnalds kvarnby

Leif Henrik informerade om att Mölnalds Kvarnby ser över riktlinjerna för hur man ska öppna och stänga dämmena.

Installerar reservkraft vid dämmena så de fungerar även vid ev strömavbrott, ska vara klart under våren.

Mycket vatten i ån nu (17/5). Bara 4 cm kvar till dämningensgräns vid Stensjö dämme. Tappar 11 m<sup>3</sup>/s.

#### Naturskyddsföreningen

Michael informerade om att Härryda kommun vill komma igång med Etapp 1 vid Landvetter Södra. Viktigt att exploateringen hanteras så att negativ påverkan på vatten minimeras, kompetens inom vattenrådet bör nyttjas.

Samrådet för Härrydas ÖP försenat.

#### Sportfiskarna

Niklas informerade om att Sportfiskarna på uppdrag av kommunen inventerar flodpärlmussla i Härryda.

#### Södra Skogsägarna

Inget nytt

#### Länsstyrelsen

Ragnar meddelade att man nu arbetar med inkomna synpunkter vid samrådet. Beredningssekretariatet arbetar främst med ändringar i VISS.

## 8. Yttrande: Samråd (3) för ny järnväg mellan Göteborg-Borås, Trafikverket

Handlingarna finns tillgängliga på Trafikverkets webbplats [www.trafikverket.se/goteborg-boras](http://www.trafikverket.se/goteborg-boras) under Dokument i menyn. (Svar senast 11/6)

Vattenrådet yttrade sig senast i november 2020. Kan behålla det mesta av det vi skrev då. Ev kompletterande synpunkter/justeringar som vattenrådet vill ha med vid denna samrådsomgång skickas till Monica senast den 4/6.

## 9. Rapportering från vattenrådets pågående projekt, vad har hänt sedan sist?

- Skyltprojekt (Michael, Emma, Elisabet, Josefine (Göteborg) & Monica).

Uppgifter som kvarstår är:

- Platser för skyltar måste bestämmas
- Skyltarna skall göras klara
- Slutlig utformning skall godkännas av vattenrådet/arbetsgrupp
- Tryckning av skyltar
- Montering och utplacering av skyltarna
- Marknadsföring och presentation på hemsida m.m.
- Skötsel och tillsyn av skyltarna

Bollen ligger hos Göteborg och Mölndals som ska lämna besked.

- Politikerutbildning (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas)

Svårt få till möten nu p g a Corona.

- Möten med tjänstepersoner (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas/Matilda)

Samma som ovan men med mer fokus på att MKN inte får överskridas och vad som kan riskera att det sker.

Avvaktar med att boka in träffas med kommunernas tjänstepersoner tills efter vi har träffat politikerna.

- Inventering av vandringshinder

Sportfiskarna har blivit beviljade LOVA-medel. Bollebygd, Härryda och Mölndal bidrar med 10 000 kr vardera till projektet.

Niklas informerade om att inventering av Kålleredsbäcken med biflöden är klart.

- Inventering av lämpliga pedagogiska vattenmiljöer för grundskolan

Peter Nolbrant undrade hur det gått med projektet att hitta lämpliga vattenmiljöer för pedagogisk verksamhet?

Sportfiskarna utförde inventering och tog i början av 2020 fram en rapport

"Vatten i skolan – Mölndalsåns avrinningsområde. Niklas lovade att höra med sina kollegor inom "Skolbäcken" om vad som hänt sedan dess.

*Niklas har sedan mötet pratat med sina kollegor och om han förstått det rätt så har Matilda och Tobias tagit fram ett underlag där det framgår vilka skolor som kan vara lämpliga att genomföra Skolbäcken med. Därefter har det inte hänt någonting men Hans som jobbar med Skolbäcken kommer ta tag i underlaget och han räknar med att ett antal av skolorna i underlaget kommer nappa på erbjudandet och att det kan starta nästa år.*

o Vattendragsvandring under Västerhavsveckan

Vattenrådet har liksom 2019 och 2020 beviljats bidrag på 50 % från VGR till att hålla en [Vattendragsvandring längs Mölndalsån under Västerhavsveckan](#).

Michael kommer att hålla i det även i år.

Det blir den 12 augusti kl. 13:30 med samling vid Gårda dämme, Baldersplatsen

## 10. Övriga aktiviteter/projekt för vattenrådet inkl. idébank för framtiden.

- Planerade

- Gun har i uppdrag att hitta tillfälle när vi kan besöka Forsåker och hitta en lokal för möte i närheten. När det går att genomföra hänger på Coronaläget.
- Besök vid Stensjö dämme hösten 2021, kan kanske kombineras med besöket vid Forsåker och vattenrådsmöte på Mölndals museum. Beror på Coronaläget.
- Vandring längs Mölndalsån nära GR hösten 2021, kan om möjligt (Corona) kombineras med möte på GR
- Bottenfauna bör inventeras vid Gårda

Göta älvs vattenvårdsförbund (GÄVVF) planerar en bottenfaunaundersökning 2022 med en punkt nedströms Gårda dämme.

En förfrågan till GÄVVF:s medlemmar samt vattenråden har gått ut om man till självkostnadspris önskar lägga till någon punkt utöver de som GÄVVF undersöker.

Om intresse och finansiering finns kan vattenrådet bekosta utökade provtagningar uppströms denna punkt och i fiskvägen. Får diskuteras vidare om vattenrådet är intresserade av detta och hur det i så fall ska finansieras. (Kostnad 2017 när undersökning utfördes senast var 10 400 kr/lokal)

Michael åtog sig vid föregående möte att ta fram förslag till ytterligare provtagningslokaler som skulle kunna vara intressanta för vattenrådet att komplettera med.

- Viktigt att utveckla samarbetet med kommunerna, t ex genom att svara på kommunernas ÖP.  
Mölndals ÖP tas upp i KF i juni. I Härryda arbetar en politisk arbetsgrupp med ÖP och ska lämna svar i augusti.

Viktigt diskutera vidare hur vattenrådet ser på utvecklingen inom avrinningsområdet.

Bra om man sprider foldern "[Ta hjälp av ett vattenråd](#)" som tagits fram inom Water CoG. Bra om man kan nyttja kommunikationskanalerna hos kommunerna och andra organisationer.

## 11. Water Co Governance.

Peter informerade om att det Klimatkafé man planerar för inom Water CoG i Göteborg den 7-11 juni blir helt digitalt.

Vattendragsvandringen blir också digital gm film/presentation eller live-streaming.

Studenterna kommer att genomföra olika projekt som presenteras på [slutseminariet den 11 juni](#).

Men vill gärna också kunna intervjua någon från vattenrådet. Intervjuerna sker på onsdagen den 9/6 kl. 09:30-10:30. Kontakta Peter Nolbrant eller Hanna-Mari Pekkarinen Rieppo om ni är intresserade av att låta er intervjuas.

### **12. Hemsidan [www.vattenradivast.se/molndalsans-vattenrad](http://www.vattenradivast.se/molndalsans-vattenrad) (Stående punkt)**

Monica uppmanar att komma in med synpunkter och förslag till ny information att lägga upp på hemsidan, går bra att göra även mellan mötena om man kommer på något.

### **13. Övriga frågor**

- Finns något att rapportera från kommunerna gällande vattenrådets förfrågan om finansiering?

Mölndal: Anders E ska ta upp ärendet i kommunen

Härryda: Bengt tar upp frågan under budgetarbetet

Göteborg: Kommer upp i miljö- och klimatnämnden i höst

*Lerum: Har sedan mötet fått positivt beslut i KS*

- Remiss: Åtgärdsplan för god vattenstatus i Göteborgs Stad.  
Synpunkter på förslaget senast 30 september. Handlingar utskickade.  
Tas upp på mötet i augusti
- Samråd: Förslag på riskhanteringsplan för översvämningar i Göteborg med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (MKB), Länsstyrelsen i Västra Götaland.  
Synpunkterna till Länsstyrelsen senast den 24 september.  
Tas upp på mötet i augusti.

### **14. Nästa möte**

Nästa möte blir den 26 augusti 2021 kl 13:30 via Teams.

/Monica Dahlberg, sekr.